nīniue ſubůtek̄ qđ ꝓpħa fecit cla
mauitq; p totā cīitatē in oīb9 ca⸗
pitib9 ciuitatis· Adhuc·xl· dies
et niniue ſubůtek̄ dicit dn̄s oīpo
tēs Et clamor tal̄ venit ad aures
regiſ ⁊ rex ſurrexit de ſolio gloīe
ſue et ſcidit veſtīmēta ſua ⁊ indu
tus eſt ſacco. et ſparſit ſe cīnē ſup
caput ſuū· ⁊ p̄cepit oī ꝓplo ſuo ie
iunare ⁊ iumēta et boues ieiuna
bāt· q̄a nō paſcebant̄ ꝫ in ſtabul̄
reſeruabātur ⁊ pueri in cunabul̄
Et ſic clamor puēoꝝ et iumētoꝝ
quib9 ſubtrahebāt̄ cibaria venit
ad dn̄m oīpotentē et miſert9 eſt
eis propter ieiuniū Ita et nos ſi
puro corde ieiunam9 ⁊ viā nr̄ām
malam relinq̄m9 miſerebit̄ dn̄s
nr̄i· et delebit oēs iniq̄tates nr̄ās
deponet iram in miam Et ergo q̄
ad thema apđ deū habebūt mer
cedē hij q̄tuor ſup̄dcī. videlꝫ peni
tentes· elemoſinā dātes· mundū
relinquētes et debite ieiunantes

Dn̄ica p̄ma q̄dragesime

Sermo· xvij·

Ductus eſt ih̄s in deſertū
a ſpū vt tēptaret̄ a dya
bolo Mat· iiij· Nota ſic
videm9 qn̄ aliq̄ ciuitaſ q̄ eſt libeā
fuerit a malo tirāno obſeſſa tunc
meli9 eſt hoīb9 illi9 ciuitatis mori
honorifice in bello qm̄ ſe tradē in
ſeruitutē tirānice p̄uitati· Ita ſpū
aliter ciuitas dei libera ē hō xp̄ia
nus· vt ait apl̄us Qua libertate
xp̄s nos liberauit Sꝫ tirān9 dya⸗
bolus obſedit eā diuerſis temp⸗
tatioīb9 quib9 debem9 viriliť reſi
ſtere vt ait ber· Ciuitas nr̄ā in tra
inimicoꝝ eſt ⁊ muri eius de t̄ra· i·
corpus circa animā vndiq; īpug
natur Nā inferi9 īpugnat cōcupi
ſcētia carnis· ɔtra iſtā vigilat ab
ſtinētia· Supius īpugnat timor
iudicij extremi. ɔtra iſtū vigilat
frequens ɔfeſſio Ante īpugnat
vanitas mundi· ɔtra iſtā vigilat
mortis memoria· Debemus igi⸗
tur temptacōnib9 dyaboli viriliť
reſiſtē ⁊ ħ oſtēdit̄ nob̄ in euāge°
Ductus eſt ihesus in deſertū p
ſpūm ſcm̄ poſtq̄m fuit a Johāne
baptiſat9 vt tēptaret̄ a dyabolo
Nā ieiunauit. xl. dieb9 ⁊· xl· noc
tibus in q̄ oſtēdit đinam naturā·
Poſtea ei eſurijt. Tūc affuit dy
abolus tēptator ⁊ dixit ei· Si fi⸗
lius dei es dic vt lapides iſti pa
nes fiant ⁊ ɔmede Rn̄dit iheſuſ
Scp̄tū eſt em̄. Nō in ſolo pane
viuit hō: ꝫ etiā in v̄bo qđ p̄cedit
de ore dei· qꝛ ſic corp9 ɔfortat̄ a
pane naturali. ita aīa a pane ſpū
ali· Tūc aſſumpſit eum dyabol9
in ſcām ciuitē ⁊ ſtatuit eum ſuper
pinnaculū tēpli· Iſtud pinaculū
dicebat̄ locus doctoꝝ in ſup̄mo
tēpli tanq̄ deābulatoriū Et dix⸗
it ei Si fili9 dei es mitte te deorſū.
Scriptū eſt em̄. Angel̄ ſuis mā
dauit de te vt cuſtodiāt te in oīb9
vijs tuis Rn̄dit Iheſus Scriptū
eſt Non tēptab̄ dn̄m deū tuum·
Tunc iteꝝ aſſumpſit eū dyabo
lus ⁊ duxit eum in montē excelſū

valde et oſtẽdit illi oĩa regna mũ
di et gł̃iam eoꝝ·et dixit illi· Hec
oĩa tibi dabo ſi ꝓcidẽs adoraueris
me Tũc dixit illi iheſus Vade ſa
thanas Scriptũ eſt ei Dñm deũ
tuũ adorabꝭ ⁊ illi ſoli ſerujes Tũc
reliq̃t eũ dyabolus ⁊ ecce angeli
acceſſerũt et miniſtrabant ei. Jn
hoc euangelio primo q̃ritur q̃re
xp̃s voluit ieiunare·xl·diebus ⁊
xl. noctibꝫ Reſpõdent doctoꝛ̃s qꝛ
ſic̃ moyſes ante inſta tp̃a icarna
tionis ieiunauit·xl·diebus·et·xl
noctibꝫ in deſerto in mõte ſynay
vbi dñs dedit ſibi legẽ· Jta xp̃s:
q̃a legẽ euãgelicã voluit nobꝭ daṙe
vt ſic antiquã ⁊ nouã facẽt vnã·
Quare voluit tẽptari a dyabolo
Reſpondẽt doctores· Q̃ꝛ p̃mi pa
rentes videlicꝫ adam et eua fue-
rũt tẽptati in paradiſo et victi p
tria vicia. videlꝫ p gulã·qꝛ pomũ
comederũt p ſuperbiã·q̃a eritis
ſic̃ dij per auariciã Scientes bonũ
et malũ·Et in hijs ꝯſenſerũt dia
bolo·⁊ ideo expulſi ſũt de padiſo
treſtri et celeſti· Sꝫ xp̃s deꝰ et hõ
voluit tribꝫ vicijs tẽptari ab eo:
ꝗ ſupare·Vñ tẽptauit eũ de gula
dicẽs· Dic vt lapides iſti panes
fiant De ſupbia Mitte te deoꝛſũ
de pinnaculo tẽpli ⁊ ſi nõ leſeris
te ab oĩbꝫ laudaberis· De auari
cia· Oĩa regna mũdi·videlicꝫ ibi
arabia·ibi iudea·ibi frãcia ibi in-
dia. ibi italia oĩa tibi dabo vt ſis
dñs eoꝝ· Sꝫ in oĩbꝫ hijs vicit di
abolũ. vt daret nobꝭ exẽplũ dya-
bolo reſiſtẽdo· Ergo q̊ad thema
Ductus eſt ihs in deſertũ Per de
ſertũ nota p̃mam viã:⁊ h̃ propt̃
q̃tuoꝛ cauſas P̃mo filij iſrł in iſtũ
deſertũ ambulabãt p duodecĩ vi
as· Scd̃o in iſto deſerto fuerũt a
ſerpẽtibꝫ iuaſtati· Tercio in iſto
deſerto fuerũt aq̃ recreati· Q̃rto
in iſto deſerto fuerũt pane celico
cibati vł refecti. P̃mo dico ſic·ꝙ
p̃ma via ꝯparatꝰ deſerto. qꝛ moy
ſes duxit eos de egipto per duodecĩ
vias. vtꝫ in figura exo. Vbi legitꝰ.
⁊ dt̃ mgr̃ i ſcolaſtica hiſtoia Q̃ñ
moyſes venit cũ filijs iſrł de egip
to ante mare rubꝛũ diuiſit mare
cũ v̾ga in. xij. vias q̃s filij iſrł am
bulabãt·⁊ cũ pharao ſeq̃ret̃ eos
volens reducẽ eos demerſus ẽ in
mare·⁊ filij iſrł in littore ſtabãt.
⁊ iſtum pſalmũ cantabant· Can
temus dño glorioſe quia equũ ⁊
aſceſſorẽ proiecit in maṙe Jta ſpiri
tualit̃ xp̃s p dm̃ inſpiracõem edu
cit peccatoꝛ̃s de egipto·i·de ſtatu
pccõꝝ diuidẽs mare p̃nie in duo
decim vias. cũ virga ſcẽ crucis·et
iſtas vias opoꝛtꝫ nos ambulare
in deſertum penitentie vt valea-
mus peruenire in terrã promiſſi
onis eterne· Prima via eſt cõtritio
et ſic amara vt recogites in ama
ritudine anime tue omne tempꝰ
vite·omnes dies·omnes annos
quos inutilit̃ expẽdiſti·Vnde ait
dauid Recogitabo tibi oẽs ãnos
meos in amaritudie aĩe mee. Jtẽ
yſayas·Velut mare cõtritio tua·

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cū eīn habes ɔtricōez amarā tūc
pͥmā viā ambulaſti Scđa via ꝙ
ɔtritio tua ſit vniūſal̄ vt ɔgnoſ
cas te magnū pctōrez ſic̄ dauid·
nō peccauit niſi vnū pctm̄ mag-
num in q̄ deū offēdit cū dixit· pec
caui ſup arenā mais et pctā mea
pl̄a ſunt q̄ꝫ mltitudo ſtellaꝝ et ſic
habeꝰ duas vias Tercia via eſt.
ꝙ ɔtritio cordis tui ſit ſingulais
et de q̄libꝫ pcō in ſpēali hēas cō
tritionē. Vn̄ dauid· Lauabo p ſin
gulas noctes lectū meū·i· ɔſciam
meā ⁊ lacrimis rigabo Q̄rta via
ɔtricōis dꝫ eē ɔtīua Vn̄ ait aug·
Quotiēs recordaris de pctō per
petrato nō hēas dilacōem ħ ɔtri
tionē Itē ɔfeſſio hēt q̄tuor vias·
pͥma via ɔfeſſionis ē doloroſa ꝙ
nō vadas cū riſu et ioco ad cōfeſ
ſionē Vn̄ aug. O dn̄e da m̄ illam
grām vt in me inueniā ⁊ cū doloē
ɔfitear qđ in me vulneratum̄ eſt
Scđa via ɔfeſſiois ē ꝙ ſit feſtīa
Vn̄ ecc̄· Ne tardeſ ɔūti ad dn̄m et
ne differas de die in diem̄· vt nō
inducas peccare in ɔſuetudinem
Terciavia ɔfeſſionis ē ꝙ ɔfeſſio
ſit integra· ⁊ nō diuidas vnā ptē
ɔfitēdo vni ſacerdoti vl̄ ɔfeſſoi-
⁊ aliā ptē alteri. Vn̄ yſa· dr̄ Sur
ge mane et effūde cor tuū Sic aq̄
effūdit̄. et vas nō retinet ſapoē
vel colorē· Sic cor nō debꝫ retinē
dilacōem nec rancorē. Q̄rta via
ɔfeſſiois ē. ꝙ ɔfeſſio ſit vereūda
vt cū vereūdia loq̄ris vt ſacđos
ſciat et itelligat tuā intētionē vt
nō pallies ſic̄ mlti ſūt q̄ nō audēt
dicē propt vēcundiā· Vn̄ in pͤs·
Vereūdia ɔtra me eſt ſemp Q̄d
q̄d hō propt vēcundiā retinet· ħ
ſcribit diabolꝰ ſtilo ferreo ī frōte
et in pectoē ipſiꝰ· et vnuſqꝫ leget
illđ in iudicio. Itē ſatiſfactio hēt
q̄tuor vias· Pͥma via ē ꝙ ſis in il
la itencōe ꝙ nunq̄ꝫ veliꝰ āpliꝰ pec
care Vn̄ ait dn̄s mulieri Luc̄· Mu
lier dimiſſa ſūt tibi pctā tua· vade
noli ampliꝰ peccaē Scđa via eſt
vt hō reddat iniuſtas res· Vnde
aug· Pctm̄ nō dimittit̄ niſi abla
tum reſtituat̄. Et ideo ait zacheꝰ
Dn̄e dimidium bonoꝝ meoꝝ do
pauperibꝫ ⁊ ſi quē aliq̄d defrau-
daui· reddo q̄drupluͫ Tercia via
eſt· vt indulgeas ꝓxīo vt nullam
hēas vidcām vl̄ rancorē in corde
Vn̄ dixit dn̄s Math· Si dimiſe
ritis hoībꝫ pctā eoꝝ· ⁊ pat vr̄ di
mittet vob̄ pctā vrā· Quarta via
ſatiſfactōnis ē ſic Si peccaſti cor
pore ſatiſfac in corpe· qꝛ p q̄ hō
peccat p ħ ⁊ torq̄tur Et ſi ɔfeſſor
ponit tibi ſatiſfactōez minimā. tn̄
potes vltra facē· Vn̄ Johānes in
apocal̄. Vidi equū albū ⁊ q̄ ſup
eū ſedebat nomē erat ⁊ hēbat ſta
terā in manu ſua· q̄a tpe mortis
vniuīqꝫ mēſurat̄ ſm opa ſua· q̄
ſequūtur· Et ħ ſūt duodecī vie p
deſertū pͥme Scđo dico ꝙ penitē
tia deſerto ɔpat̄. qꝛ filij iſrl̄ in de
ſerto a ſerpētibꝫ fuerūt infeſtati
vt patet in pſal· Dētes beſtiarū
imittā in eoſ cū furore trahētium

atq; ſerpentiū· Vnde legim⁹ figu
ram in exodo· qn̄ filij iſrahel mur
murabāt ꝯtra dn̄m miſit ſerpen-
tes· q̄ ſplendebant velut ignis et
ꝓpl'm mordebāt et quē mordebāt
moriebat᷑ a morſu ſerpētis· Sed
dixit moyſes ad dominū. O dn̄e
quō poteſt ꝓpl's ſaluari a ſerpēti
bus· q2 oēs moriūtur Dixit dn̄s
ad moyſen. Fūde de ere ſerpentē
eneū et ſuſpēde in arbore· vt quē
cunq; momordeit ſerpēs iſpiciat
ſerpentē eneum et nō nocebit ei
morſus Ita ſpūalr in deſerto vere
penitētie infeſtat hominē ſerpēs
antiqu⁹· i· dyabolus· qui decepit
primū hoiem in ſpecie ſerpētis ⁊
infeſtat hoiez p malas ſuggeſtio
nes et p malas cogitacōes Quē
cunq; ei mordet aſtucia ſathane·
intueat᷑ xp̄m in cruce pendētem
⁊ petat veniā ⁊ nō nocebit ei mor
ſus ſerpētis· i· dyaboli· ſic vincit᷑
ſic xp̄c vicit eū dicēs Vade ſatha
nas ⁊ nō tēptabis me· quia xp̄s
dn̄s vicit te Tercio penitētia v̄a
comparatur deſerto quia in deſerto
filij iſrl' nō habebāt aquā ido cla
mabāt ad dn̄m· et moyſes duxit
mltitudinē filioꝝ iſrl' ante petrā
et habuit virgā in manu ⁊ percuſ
ſit petram p̄ma vice et nō dabat
aquam: ſcd'a vice et petra dabat
aquā Ita ſpūalr mlti ſūt in deſer
to pn̄e q̄ nō habēt aquā lacrimaꝝ
pro pccīs ſic dt ps̄· Aīa mea ſicͭ
tra ſine aq̄ tibi. Debz hō cor ſuū
induratū velut lapidē ꝑcutē v̄ga
diſcipline bina vice vl' trina vice
recordādo p̄terita pctā ⁊ tūc pe-
tra· i· cor durū pccōꝝ dabit aquā
lacrimaꝝ. et inde reficit᷑ aīa pccō
ris. et lauat ſe ab oī ſorde vicioꝝ
Ergo in deſerto penitētie neceſſe
eſt aqua lacrimaꝝ ⁊ ſic patet ter
cium Quarto penitētia compat᷑
deſerto· q̄a in deſerto filij iſrahel
fuerūt refecti pane angelico qd
patet in exodo. vbi legim⁹ ꝙ filij
iſrahel nō habebāt cibaria in de-
ſerto ⁊ clamabant ad dn̄m· ⁊ mi
ſit eis de celo panē angeloꝝ quē
colligebāt oī die de mane in rore.
qn̄ ei ros cecidit· cecidit māna cū
rore. ⁊ vnuſquiſq; colligebat in
q̄ntū ſibi ⁊ familie ſue ꝓ illo die
ſufficiebat Ita ſpūalit in deſerto
pn̄e cibat dn̄s ſuos fideles du-
plici pane celico· p̄m⁹ ē pāis v̄bi
dei. de q̄ ait dn̄s in euāge° Nō in
ſolo pane viuit hō: ſʒ de oī v̄bo qd
ꝓcedit de ore dī. ⁊ vnuſquiſq; va
dat ad eccām mane vt boni xp̄i-
ani Colonie faciūt ⁊ ī alijs mag
nis ⁊ puis ciuitatibꝫ vbi p̄dicat᷑
verbū dei ⁊ vnuſquiſq; capiat vt
ſibi ⁊ famlie ſue ſufficiat id ē aīe
Itē cibat filios ſuos ī deſerto pe
nitētie cibo ſacramētali omni die
a p̄ſbiteris et vnuſquiſq; fidelis
in iſtis diebꝫ ſe preparet: vt in die
paſche panē angeloꝝ digne ſuſ
cipiat De quo ait dn̄s Ego ſum
panis viuus qui de celo deſcendi
Ioh· xij· Si q̄s manducaueit ex
hoc pane viuet ineternū

Dn̄ica reminiſcere. Sermo. xviij

Ecce mulier chananea a finib⁹ illi⁹ egreſſa clamauit dicēs Miſerē mei ⁊c. Mat. xv. Jſta mulier volēs filie ſue grām īpetrare: ſapient ſciuit allegaē. Primo apd' xp̄m captat beniuolētiā in eo q᷑ vocat eū dn̄m ⁊ filiū dauid. Jn h̄ ei ↄfitet᷑ eū eē vez deū: inq̄ntū vocat eū eē dn̄m. Et vez hoiez inq̄ntū d't ipm eſſe filiū dauid. Scd'o īſinuat ſuā tribulationē ⁊ miſeriā cū dicit. filia mea a demonio torq̄tur. Tercio īplorat ei⁹ miam cū dicit miſerē mei. Xp̄s āt. iiij. mḡnas duricias oſtēdit ſibi. nō vt eā ↄfūdēt: ħ vt eius fidē et ↄſtātiam cōprobaret Prima duricia fuit in h̄ q᷑ ſibi reſpōdē noluit ac ſi eſſ; excōicata vl' xp̄i reſpōſione indigna Vn̄ d'r q᷑ nō reſpōdit ei v̄bū Scd'a duricia fuit in h̄ q᷑ dixit eā nō eē de ouib⁹ iſrl' Vn̄ dixit Nō ſū miſſu⁹ niſi ad oue⁹ q̄ pierūt dom⁹ iſrl'. Oues āt dom⁹ iſrl' erāt oues dei Jn h̄ āt q᷑ dixit eā nō eē de ouib⁹ iſrl: īſinuauit eā non eē de ouib⁹ dei. ⁊ p ↄſequēs relinq̄bat᷑ q᷑ eāt de ouibu⁹ dyaboli. Tercia duricia fuit in h̄ q᷑ ipſā canē appellauit. Nō ſolū em̄ dixit ipam non eē ouē: ħ etiā eē canē Q̄rta duricia fuit in h̄ q᷑ dixit eā non eē dignā veſci pane filioz Vn̄ de hijs duob⁹. ſ. q᷑ eāt canis et q᷑ nō erat digna veſci pane filioz: ait. Non ē bonū ſumē panē filioz: ⁊ mittē caib⁹ ad māducandū. Ecce q̄t ⁊ q̄m magnas duricias oſtēdit ei xp̄s: vt ei⁹ cōſtantiā ↄprobaret Non eſt aliq̄ mulier ita patiēs ⁊ ita ſcā q̄ ſi alicui viro magno loq̄ret᷑: ⁊ ipē ſibi tanq̄ excōicate loq̄ noll;. ⁊ inſup eā ouē diaboli dicēt ⁊ canē appellaret ⁊ indignā eā veſci pane aſſerēt: q̄ nō recedēt turbata ⁊ ſcād'aliſata. Jpſa ei in oib⁹ ↄſtās ⁊ patiens ſp̄ fuit Nā ad p̄mā duriciā ſe habuit ꝓuide. q² a p̄ncipio ire noluit ad petz vel ad iacobū vel ad iohēz nec ad aliquē aliū diſcipulum ħ tm̄ ad ipm xp̄m Tn̄ videns q᷑ xp̄s ſibi rn̄dē nollet ꝓuidit ſibi ⁊ ad diſcipl'o⁹ iuit: rogās vt ipſi intcedē pro ea dignarent᷑ Tūc accedētes diſcipuli rogauerunt eū dicētes Dimitte eā ⁊ fac qd' ipſa petit et ſic recedet. q² clamat poſt nos ex h̄ q᷑ eā tenes. qd' petit nō ↄples Q̄ntum ad ſcd'az duriciā ſe hūit magnanimit Nā cū diſcipli p ea rogarēt ⁊ xp̄c dixit eā non eſſe de ouib⁹ dei ⁊ p ↄſeq̄ns eſſ; de ouib⁹ diaboli. Jlla audiēs h̄ ſūpta fiducia ad eū appropinq̄uit: ⁊ eū adoáuit d. Dn̄e adiuua me. ac ſi dicat Si vſ; mō fui ouis diaboli: mō volo eē ouis tua Et ī fig^m adoáte ſic oui⁹ paſtorē Et idcirco dn̄e adiuua me: ſic paſtor ouē ſuā debilē et īfirmā. Q̄ntum ad t'ciā duriciā ſe habuit iſta mulier prudēter q² qn̄ xp̄s eam canē appellauit: ipſa h̄ non negauit: ħ canē ſe eē ↄfeſſa eſt. d. Etiā